

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 6.11.2007
KOM(2007) 657 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med
Bosnien-Hercegovina og om ophævelse af afgørelse 2006/55/EF**

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

Det Europæiske Råd tilsluttede sig på mødet i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003 "Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan", hvorved de europæiske partnerskaber blev indført som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene på det vestlige Balkan.

Den 30. januar 2006 vedtog Rådet det reviderede europæiske partnerskab for Bosnien-Hercegovina, som var baseret på det forslag, Kommissionen forelagde den 9. november 2005. Partnerskabet indeholder prioriteter på kort og mellemlang sigt. Prioriteterne på kort sigt forventes opfyldt på et til to år.

Kommissionen mener derfor, at det er hensigtsmæssigt at forelægge et forslag til et ajourført europæisk partnerskab for Bosnien-Hercegovina. Det reviderede partnerskab tager udgangspunkt i bestemmelserne i Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 af 22. marts 2004 og tager højde for den udvikling, der er beskrevet i statusrapporten for 2007. I det reviderede partnerskab opstilles de prioriteter, som landet skal opfylde på kort og mellemlang sigt for at blive yderligere integreret i Den Europæiske Union.

Som led i det europæiske partnerskab skal de kompetente myndigheder i Bosnien-Hercegovina udarbejde en plan over med angivelse af tidsfrister og de specifikke foranstaltninger, som Bosnien-Hercegovina agter at træffe til formålet. Kommissionen følger løbende med i, hvordan gennemførelsen af prioriteterne skrider frem.

Prioriteterne i det europæiske partnerskab danner grundlag for programmeringen af Fællesskabets finansielle bistand, som fortsat vil blive ydet via de relevante finansielle instrumenter, navnlig Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 af 17. juli 2006 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa).

Den foreslåede rådsafgørelse har ingen finansielle virkninger. I betragtning af ovenstående opfordrer Kommissionen Rådet til at vedtage vedlagte forslag til Rådets afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Bosnien-Hercegovina og om ophævelse af afgørelse 2006/55/EF

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 af 22. marts 2004 om etablering af europæiske partnerskaber inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen¹, som ændret, særlig artikel 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd tilsluttede sig på mødet i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003 indførelsen af de europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene på det vestlige Balkan.
- (2) I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 533/2004 træffer Rådet afgørelse om principperne, prioriteterne og betingelserne for de europæiske partnerskaber og om enhver efterfølgende tilpasning af disse. Det fremgår også, at opfølgningen på de europæiske partnerskaber sikres inden for rammerne af de mekanismer, der er etableret i forbindelse med stabiliserings- og associeringsprocessen, især de årlige statusrapporter.
- (3) Den 30. januar 2006 vedtog Rådet det andet europæiske partnerskab med Bosnien-Hercegovina².
- (4) Det fremgår af Kommissionens meddelelse "udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2006-2007", at partnerskaberne vil blive revideret ved udgangen af 2007.
- (5) Rådet vedtog den 12. juni 2006 forordning (EF) nr. 1085/2006 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa)³, som fornyer rammen for den finansielle bistand til førtiltrædelseslandene.

¹ EUT L 86 af 24.3.2004, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 269/2006 (EUT L 47 af 17.2.2006, s. 7).

² Rådets afgørelse 2006/55/EF af 30. januar 2006 om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Bosnien-Hercegovina og om ophævelse af afgørelse 2004/515/EF (EUT L 35 af 7.2.2006, s. 32).

³ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 82.

- (6) Det er derfor hensigtsmæssigt at vedtage et revideret europæisk partnerskab, som ajourfører det eksisterende partnerskab for at fastlægge nye prioriteter for det videre arbejde på grundlag af konklusionerne i 2007-statusrapporten om Bosnien-Hercegovinas forberedelser på at blive yderligere integreret i Den Europæiske Union.
- (7) Som forberedelse på yderligere integration i Den Europæiske Union skal de kompetente myndigheder i Bosnien-Hercegovina udarbejde en plan med angivelse af tidsfrister og de specifikke foranstaltninger, der skal træffes for at opfylde prioriteterne i dette europæiske partnerskab.
- (8) Afgørelse 2006/55/EF bør derfor ophæves —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Bosnien-Hercegovina er beskrevet i bilaget.

Artikel 2

Gennemførelsen af det europæiske partnerskab undersøges ved hjælp af de mekanismer, der er etableret som led i stabiliserings- og associeringsprocessen, især Kommissionens årlige statusrapporter.

Artikel 3

Afgørelse 2006/55/EF ophæves.

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG: BOSNIEN-HERCEGOVINA: EUROPÆISK PARTNERSKAB 2007

1. INDLEDNING

Det Europæiske Råd tilsluttede sig indførelsen af de europæiske partnerskaber som et middel til at virkeliggøre det europæiske perspektiv for landene på det vestlige Balkan. Det foreslåede reviderede partnerskab er en ajourføring af det første på grundlag af 2007-statusrapporten om Bosnien-Hercegovina. Heri beskrives nye og udestående prioriteter, som kræver handling. De nye prioriteter er tilpasset landets specifikke behov og forberedelsesniveau og vil blive ajourført efter behov. Bosnien-Hercegovina forventes at udarbejde en plan, herunder en tidsplan, over de specifikke foranstaltninger, landet agter at træffe for at opfylde prioriteterne i det europæiske partnerskab. Partnerskabet indeholder også retningslinjer for den finansielle bistand til landet.

2. PRINCIPPER

Stabiliserings- og associeringsprocessen skal fortsat danne grundlag for Vestbalkanlandenes tilnærmelse til EU helt frem deres fremtidige tiltrædelse. Prioriteterne for Bosnien-Hercegovina vedrører landets evne til at opfylde de kriterier, som Det Europæiske Råd fastlagde på sit møde i København i 1993, og de betingelser, der blev fastsat som led i stabiliserings- og associeringsprocessen, navnlig dem, som Rådet fastsatte i sine konklusioner af 29. april 1997 og 21-22. juni 1999, i sluterklæringen fra Zagreb-topmødet den 24. november 2000 og Thessaloniki-dagsordenen.

3. PRIORITETER

Prioriteterne i dette europæiske partnerskab er udvalgt ud fra en realistisk forventning om, at Bosnien-Hercegovina kan gennemføre dem helt eller i væsentligt omfang i løbet af de kommende år. Der skelnes mellem kortfristede prioriteter, som forventes gennemført inden for et til to år, og mellemfristede prioriteter, som forventes gennemført inden for tre til fire år. Prioriteterne vedrører både lovgivning og gennemførelsen heraf.

I lyset af behovet for at fastlægge prioriteter er der naturligvis andre opgaver, som Bosnien-Hercegovina skal udføre, og som kan blive prioriteter i et fremtidigt partnerskab afhængigt af, hvilke fremskridt Bosnien-Hercegovina gør på et senere tidspunkt.

Nøgleprioriteterne blandt de kortfristede prioriteter figurerer samlet i begyndelsen af listen. De er ikke opstillet i rangorden.

3.1. Kortfristede prioriteter

Nøgleprioriteter

- Der skal vedtages lovgivning om politireformen på stats- og entitetsniveau i overensstemmelse med de tre EU-principper, og politireformen skal gennemføres.
- Bosnien-Hercegovina skal samarbejde fuldt ud med Den Internationale Krigsforbryderdomstol vedrørende Det Tidligere Jugoslavien (ICTY), herunder ved at spille en proaktiv rolle i pågribelsen af anklagede på fri fod.
- Den fornødne lovgivning om offentlig radio- og tv-virksomhed skal vedtages på føderationsniveau i Bosnien-Hercegovina. Reformen af offentlig radio- og tv-virksomhed skal gennemføres.
- Strategien for 2006 om reform af den offentlige forvaltning skal gennemføres, og det skal sikres, at alle ministerier og institutioner på statsligt niveau har tilstrækkelige økonomiske ressourcer, er funktionsdygtige og har det fornødne udstyr, navnlig i form af lokaler og personale.
- Den administrative kapacitet skal styrkes forud for gennemførelsen af forpligtelserne i stabiliserings- og associeringsaftalen (SAA) og interimsaftalen (IA).
- Der skal fortsat gøres en indsats for at skabe forsoning mellem borgerne i regionens lande og for at finde endelige løsninger på uløste fælles problemer, navnlig problemer vedrørende grænser.
- Der skal gøres mere for at opnå et fælles økonomisk område i Bosnien-Hercegovina, som fremmer frie varebevægelser og fri bevægelighed for kapital, tjenester og personer.
- Arbejdsmarkedsstrukturerne skal gøres mere smidige, navnlig hvad angår beskatning af arbejdskraft, niveauet af sociale overførselsindkomster og lønfastsættelsesmekanismer, for at øge erhvervs- og beskæftigelsesfrekvensen.
- Der skal træffes foranstaltninger til at opnå mere velfungerende og holdbare institutionelle strukturer og opnå større respekt for menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, herunder ved om nødvendigt at nå til enighed om og vedtage ændringer til Bosnien-Hercegovinas forfatning.

Politiske kriterier

Demokrati og retsstatsforhold

Forfatning/Regeringsførelse

- Bosnien-Hercegovinas parlamentariske forsamling skal have tilstrækkelige tekniske og menneskelige ressourcer til rådighed.
- Der skal opnås en struktureret og institutionaliseret koordinering mellem stat og entitet ved at etablere mekanismer til sikre politisk, lovgivningsmæssig og teknisk koordinering mellem staten og entiteterne.
- Rapporterne fra Bosnien-Hercegovinas øverste revisionsinstitutioner skal følges op, og der skal gribes ind over for personer, som begår uregelmæssigheder.

Parlament/Valg

- Valglovgivningen om Bosnien-Hercegovinas præsidentskabsmedlemmer og delegerede i folkeforsamlingen skal ændres for at sikre fuld overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention og de forpligtelser, som Europarådet har opstillet for tiden efter tiltrædelsen.

Offentlig forvaltning

- Koordineringskontoret i den offentlige forvaltning skal have tilstrækkelige menneskelige og materielle ressourcer til sin rådighed til at udføre sine opgaver.
- Ansættelsesprocedurerne skal forbedres og baseres på objektive og meritbaserede kriterier, således at ansættelsen af velkvalificerede embedsmænd kan ske hurtigt og under gennemsigtige forhold.
- Lovgivningen om tjenestemænd skal harmoniseres for at opnå en ansvarlig, effektiv stab, som er baseret på professionelle karriereudviklingskriterier.
- Fusionen af statens og entiteternes ombudsmand skal afsluttes, og kontoret på statsniveau skal have tilstrækkelige ressourcer til at kunne fungere ordentligt.

Retssystemet

- Retssystemet skal gøres mere uvildigt og pålideligt, og effektiviteten skal øges, bl.a. skal antallet af uafsluttede sager bringes ned.
- Der skal vedtages og gennemføres en strategi for retsvæsenets udvikling.
- Dommerstanden skal sikres den fornødne uddannelse, navnlig hvad angår lovgivning om menneskerettigheder og spørgsmål vedrørende gennemførelse af den kommende stabiliserings- og associeringsaftale.

Antikorrupsionspolitik

- Der skal vedtages og gennemføres en detaljeret handlingsplan for korruptionsbekæmpelse på grundlag af den nationale strategi for korruptionsbekæmpelse.
- Bosnien-Hercegovina skal gennemføre henstillingerne fra Sæmmenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO) og opfylde forpligtelserne i henhold til internationale konventioner om korruption.
- Korruption skal konsekvent retsforfølges, og der skal lægges en stram politik, hvor korruption ikke tolereres.
- Det skal sikres, at loven om interessekonflikter gennemføres.

Menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal

- Bestemmelserne om dødsstraf skal udgå af Republika Srpskas forfatning.
- Bosnien-Hercegovina skal i højere grad overholde de internationale konventioner, landet har ratificeret, herunder rapporteringskrav.

- Der skal opnås enighed om en omfattende straffereform, og der skal opføres et statsfængsel.
- Regelkomplekset om mindretal skal udbygges, så det opfylder kravene i Europarådets rammekonvention om nationale mindretal, og det skal gennemføres i hele Bosnien-Hercegovina.
- Det skal sikres, at Bosnien-Hercegovinas råd for nationale mindretal og de tilsvarende organer på entitetsniveau fungerer godt.
- Som led i en omfattende strategi for bekæmpelse af fattigdom skal de sektorspecifikke handlingsplaner i den nationale strategi for romabefolkningen udarbejdes og gennemføres.
- Antallet af institutionsanbragte skal reduceres, ydelser og bistand til personer, der ikke kan klare sig selv, skal lægges ud til lokalsamfundet, også når der er tale om psykiske lidelser.

Regionale anliggender og internationale forpligtelser

- Det regionale samarbejde skal styrkes, og der skal skabes forsoning og godt naboskab, bl.a. ved at fremme overgangen fra stabilitetspagten til en mere regionalt styret samarbejdsramme og en effektiv gennemførelse af den centraleuropæiske frihandelsaftale (CEFTA).
- Der skal være større samarbejde med nabolandene, navnlig samarbejde på tværs af grænser, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, ulovlig handel og smugleri, retsligt samarbejde og grænseforvaltning.
- Bosnien-Hercegovina skal bidrage til at løse de udestående grænsespørgsmål med nabolandene.
- Fonden for tilbagevendende flygtninge skal have de fornødne midler stillet til rådighed og være fuldt ud funktionsdygtig, Sarajevo-erklæringen skal gennemføres, behandlingen af hjemvendte flygtninge skal afsluttes, og disse skal i langt højere grad integreres økonomisk og socialt.

Økonomiske kriterier

- Den makroøkonomiske stabilitet skal øges ved at sikre en bæredygtig finanspolitisk kurs og benytte velovervejede politiske instrumenter til at fastholde den økonomiske stabilitet i lyset af den hastige udvikling i finansiel formidling.
- Privatiseringen skal fremskyndes med et mål om at lade 5-10% af offentlig ejet kapital overgå til den private sektor, hvor føderationen skal sigte mod den øvre grænse.
- Der skal udarbejdes finanstilsynsmekanismer baseret på finansregler og institutionelt samarbejde, der fremmer finansdisciplin både inden for entiteterne og indbyrdes mellem entiteterne og de statslige institutioner. Der skal skabes de rette vilkår for institutionelt samarbejde inden for rammerne af et velfungerende nationalt finansråd.
- De indenlandske krav skal afvikles i det omfang budgettets tilbagebetalingsevne tillader det, og der skal ske en varig nedbringelse af den offentlige gæld.
- Der skal gøres væsentlige fremskridt med omstruktureringen og afviklingen af tabsgivende offentligt ejede virksomheder, således at selskabsstyringen forbedres.

- Handelsretterne skal fungere godt, og retterne skal have kapacitet til at behandle sager om selskabers konkurs/afvikling mere effektivt.

Europæiske standarder

Det indre marked

Frie varebevægelser

- Regelkomplekset for standardisering, metrologi, akkreditering og certificering af varer skal forbedres og gennemføres, således at det bliver i overensstemmelse med EU's standarder og bedste praksis, og de tekniske forskrifter skal afstemmes nøjere efter EU-rettens forskrifter. Der skal være større kapacitet i den infrastruktur og de institutioner, der sikrer kvalitet, og der skal udarbejdes et retsgrundlag for overensstemmelsesvurderingsprocedurer.
- Der skal ske fremskridt i vedtagelsen af europæiske standarder (EN).
- Der skal indføres en intern konsultations- og anmeldelsesprocedure for nye tekniske forskrifter, der går forud for vedtagelsen af foranstaltninger, som får indflydelse på handelen.
- Det skal sikres, at markedstilsynsagenturet er fuldt ud operationelt, og der skal træffes foranstaltninger til at etablere en markedstilsynsstruktur, der svarer til kravene i EU-retten om frie varebevægelser.
- Statsloven om lægemidler og medicinsk udstyr skal vedtages, og der skal oprettes et statsligt lægemiddelagentur.

Fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser samt etableringsret

- Banktilsynet skal bringes op på statsligt niveau (sammen med de tilknyttede tilsynsaktiviteter), og det skal sikres, at tilsynsmyndigheden fungerer godt i overensstemmelse med hovedprincipperne i Basel-aftalen om effektivt banktilsyn.
- Der skal på vedtages love på statsniveau om obligationer.
- Bosnien-Hercegovinas forsikringsagentur skal være velfungerende og garantere et fælles indre forsikringsmarked.
- Der skal skabes et ensartet regelkompleks for kapitalmarkedet for at sikre et fælles økonomisk område og for at skabe de rette institutionelle rammer for en koordinering af politikken for og lovgivningen om kapitalmarkeder.

Fri bevægelighed for kapital

- Der skal træffes yderligere foranstaltninger til at fjerne restriktioner på overførsler af kapital til udlandet.

Told og beskatning

- Lovgivningen og procedurerne på told- og skatteområdet skal afstemmes yderligere efter EU-retten, og Bosnien-Hercegovina skal sikre sig, at landets toldtarif ajourføres rettidigt på grundlag af den seneste kombinerede nomenklatur.

- Regelkomplekset for frizoner skal være foreneligt med EU's standarder, og der skal føres tilstrækkeligt tilsyn med frizonerne.
- Oprindelsesreglerne, herunder om diagonal kumulation, skal gennemføres korrekt.
- Toldværdiansættelsesreglerne skal gennemføres i overensstemmelse med internationale standarder og international praksis.
- Skat med samme virkning som told (toldgebyr for behandling af toldangivelser) skal afskaffes.
- Den administrative kapacitet til at gennemføre told- og skattelovgivningen og til at bekæmpe korruption, kriminalitet på tværs af grænserne og skatteunddragelse skal forbedres yderligere.
- Der skal opnås enighed om en permanent ordning for tildeling af indtægter fra indirekte skatter mellem staten, entiteterne og Brčko-distriktet.
- Principperne i adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning skal efterleves, og nye skatteforanstaltninger skal stemme overens med disse principper.

Konkurrence

- Den gældende antitrustlovgivning skal forbedres i overensstemmelse med kravene i stabiliserings- og associeringsaftalen, og konkurrencerådets administrative kapacitet skal styrkes.
- Der skal ske større fremskridt på statsstøtteområdet, navnlig ved at vedtage den nødvendige lovgivning, etablere en operationelt uafhængig offentlig statsstøttetilsynsmyndighed og ved at sikre gennemsigtighed i tildelingen af al støtte i Bosnien-Hercegovina.

Offentlige indkøb

- Det fælles system for offentlige indkøb skal fungere tilfredsstillende, og der skal gennemføres lovgivning og procedurer for offentlige indkøb. Den administrative kapacitet skal fortsat forbedres.

Intellektuel ejendomsret

- Instituttet for intellektuel ejendomsret skal være fuldt ud operationelt, således at det kan udføre sine opgaver effektivt og gennemføre og håndhæve det gældende regelkompleks.
- Der skal udarbejdes en handlingsplan for, hvordan man skaffer den fornødne kapacitet til at gennemføre og håndhæve intellektuel ejendomsret, navnlig skal man se på behovet for at tilbyde specialistuddannelse til håndhævelsesorganer, dommere, anklagere og toldembedsmænd.
- Der skal skabes bedre samarbejde mellem håndhævelsesorganer og mellem alle involverede aktører med det formål at forbedre håndhævelsen og iværksætte oplysningskampagner.

Beskæftigelse og socialpolitik

- Politikken for social inddragelse og social beskyttelse skal udvikles yderligere.
- Der skal skabes mekanismer for social dialog.
- Der skal træffes yderligere foranstaltninger til at forbedre forholdene for handicappede.
- Der skal etableres en administrativ struktur og kapacitet til at håndtere forbruger- og sundhedsbeskyttelse.

Uddannelse og forskning

- Loven på statsligt niveau om videregående uddannelse skal vedtages for at give mulighed for at gennemføre de vigtigste elementer i Bologna-processen og Lissabon-konventionen om anerkendelse af videregående uddannelser.
- Der skal findes en løsning på problemet med uddannelsessystemets opsplitning og overlapningen mellem organisationer på forskellige niveauer. Uddannelseskvaliteten skal øges gennem klarere politikker og bedre strategisk planlægning.
- Der skal træffes foranstaltninger til at forhindre adskillelse af børn af forskellig etnisk baggrund i skolen.
- UNESCO-konventionen om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed skal undertegnes og ratificeres.
- Der skal lægges en integreret forskningspolitik.

WTO-anliggender

- Det reformarbejde, der er nødvendigt for at overholde WTO-regler og WTO-forpligtelser og på sigt blive optaget i WTO, skal videreføres.

Sektorpolitikker

Industri og SMV

- Der skal skabes en sammenhængende lovgivningsmæssig og institutionel ramme for SMV'er for at gennemføre chartret for SMV ordentligt.
- Den foreslåede landsomspændende strategi om SMV skal vedtages, og man skal på statsniveau råde over de ressourcer, der som minimum er en forudsætning for at sikre en afstemt og koordineret politik for SMV i hele landet, herunder et nationalt agentur for SMV og et forum for dialog med og høring af SMV.
- Der skal lægges en alsidig erhvervs politik.

Landbrug og fiskeri

- Loven om landbrug, fødevarer og udvikling af landdistrikter skal vedtages, og der skal skabes en hensigtsmæssig lovgivningsmæssig ramme for en harmoniseret gennemførelse af landbrugspolitikken, fødevarepolitikken og politikken for udvikling af landdistrikter. Der skal lægges en samlet landbrugsstrategi på statsligt niveau.

- Den administrative kapacitet på statsniveau skal styrkes med hensyn til landbrug, fødevarer og udvikling af landdistrikter for effektivt at koordinere gennemførelsen af politikkerne vedrørende markedsudvikling og udvikling af landdistrikter i hele landet. Der skal arbejdes på at få etableret et ministerium for landbrug, fødevarer og udvikling af landdistrikter på statsniveau og stille de fornødne ressourcer til rådighed.
- Det skal sikres, at der vedtages lovgivning, som er i overensstemmelse med europæiske standarder for fødevarer og for dyre- og plantesundhedssektoren, og at den gennemføres.
- Laboratorie- og inspektionskapaciteten i dyre- og plantesundhedssektoren skal øges, der skal oprettes referencelaboratorier og udarbejdes procedurer for prøveudtagning, der er i overensstemmelse med EU's krav.
- Systemet til identifikation af kreaturer og registrering af deres flytninger skal forbedres, og der skal indføres identifikation af svin, får og geder og registrering af deres flytninger.

Miljø

- Der skal vedtages en statslig miljølov, som skal danne grundlag for en landsomspændende og harmoniseret miljøbeskyttelse.
- Lovgivningen om vurdering af virkninger på miljøet skal gennemføres.
- De relevante internationale konventioner skal ratificeres og gennemføres, herunder Århus-konventionen og Esbo-konventionen.
- Der skal oprettes et velfungerende statsligt miljøagentur.
- Institutioner, der beskæftiger sig med miljø, navnlig dem på statsniveau, skal have større administrativ kapacitet, og kommunikationen og koordinationen mellem dem skal forbedres.

Energi

- Landet skal opfylde de forpligtelser, der følger af energifællesskabstraktaten siden 1. juli 2007 med hensyn til en fuldstændig gennemførelse af EU-retten om det indre marked for gas og elektricitet og om grænseoverskridende elektricitetsudveksling.
- Der skal lægges og vedtages en samlet energistrategi.

Transportpolitik

- Kravene i aftalememorandummet om udvikling af det sydøsteuropæiske regionale net af basale transportforbindelser, herunder tillægget om et sydøsteuropæisk jernbanetransportområde, skal efterkommes, og planlægningen af transportinfrastrukturen skal koordineres og konsolideres på stats- og entitetsniveau med henblik på en konsekvent prioritering af transportprojekter sideløbende med det sydøsteuropæiske regionale net af basale transportforbindelser.
- Tekniske krav, sikkerhedskrav, arbejdsmarkedsregler og markedsadgang skal afstemmes efter EU-retten om vejtransport.
- Statsloven om jernbaner skal gennemføres fuldt ud. Der skal udarbejdes en netvejledning om åben adgang til brug af infrastrukturen.

- De tilsagn, der blev givet i den første overgangsfase i aftalen om oprettelse af et fælles europæisk luftfartsområde, skal opfyldes, herunder gennemførelsen af relevant lovgivning om luftfart.

Informationssamfund og medier

- Loven om agenturet for informationssamfundet skal vedtages, og agenturet skal oprettes.
- Forskrifter om telekommunikation/elektronisk kommunikation, som har til formål at etablere et fuldt ud liberaliseret og konkurrencedygtigt marked, skal gennemføres og håndhæves. Der skal træffes de nødvendige konkurrencebeskyttelsesforanstaltninger på markedet.
- Kommunikationstilsynsmyndighedens uafhængige stilling skal befæstes, og dens administrative kapacitet skal styrkes.

Finanskontrol

- Der skal udarbejdes en strategi for offentlig intern finanskontrol.
- Lovgivning om intern kontrol og revision i den offentlige sektor skal vedtages og gennemføres.

Statistikker

- Aftalen mellem de entiteter, der deltager i det statistiske system, om forbedring af arbejdet i det centrale statistiske kontor i Bosnien-Hercegovina skal gennemføres, og statistikkerne skal udbredes til flere områder og være af en højere kvalitet, navnlig på statsniveau.
- Indhentningen og bearbejdningen af statistiske data om landbrug skal forbedres i overensstemmelse med EU's krav og metoder.
- Statistikkerne om konsoliderede nationalregnskaber skal være af højere kvalitet og mere fyldestgørende.
- De fornødne retlige rammer for en folketælling skal fastlægges. Der skal fastsættes en dato for folketællingen og træffes forberedelser hertil.

Justitsanliggender

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- Migrationsafdelingen i ministeriet for sikkerhed skal have tilstrækkeligt personale, og udenrigsministeriet skal have faciliteter, udstyr, personale og uddannelse stillet til rådighed.
- Der skal vedtages en statslig migrationsstrategi, og den nye lov om udlændinges bevægelser og ophold skal vedtages.
- Tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Bosnien-Hercegovina skal gennemføres, og der skal indgås forhandlinger om tilbagetagelsesaftaler med de lande, hvor de migranter, som blot rejser igennem Bosnien-Hercegovina, oprindeligt kommer fra.
- Det skal sikres, at modtagelsescentrene opfylder internationale standarder, og Bosnien-Hercegovina skal tage fuldt ansvar for finansieringen og driften af centrene.

- Den reviderede nationale strategi om integreret grænseforvaltning, som er baseret på retningslinjerne om integreret grænseforvaltning for landene på det vestlige Balkan, samt den tilhørende nationale handlingsplan, skal vedtages og gennemføres.
- Grænseovergangsstederne skal forbedres yderligere.

Hvidvaskning af penge

- Der skal ansættes tilstrækkeligt personale i den finansielle efterretningsenhed.
- Lovgivningen om bekæmpelse af hvidvaskning af penge skal forbedres, herunder dens gennemførelse og håndhævelse.

Narkotika

- Der skal lægges en narkotikapolitik på statsligt niveau i overensstemmelse med EU-standarder.
- Der skal oprettes et velfungerende narkotikakontor på statsniveau.

Politi

- Statens efterforsknings- og beskyttelsesagentur skal styrkes yderligere, navnlig ved at ansætte tilstrækkeligt personale.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Alle handlingsplaner, der følger af den nationale strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet, skal udarbejdes og gennemføres.
- Den nationale handlingsplan for bekæmpelse af menneskehandel skal ajourføres og gennemføres.
- Europarådets konvention om bekæmpelse af menneskehandel skal ratificeres.
- Bekæmpelsen af organiseret kriminalitet og det internationale samarbejde med håndhævelsesorganer skal styrkes.
- Der skal træffes yderligere foranstaltninger til at beskytte ofre for menneskehandel og sikre, at lovgivningen om beskyttelse af vidner håndhæves.
- Statens efterforsknings- og beskyttelsesagentur skal have større kapacitet til at bekæmpe terrorisme, og det internationale samarbejde på området skal styrkes, herunder ved en korrekt gennemførelse af internationale konventioner.

Beskyttelse af personoplysninger

- Der skal oprettes en uafhængig tilsynsmyndighed (datatilsyn) med tilstrækkelige beføjelser og økonomiske og menneskelige ressourcer.

3.2. Prioriteter på mellemlang sigt

Politiske kriterier

Demokrati og retsstatsforhold

Forfatning/Regeringsførelse

- Der skal fortsat søges opnået enighed om og vedtaget ændringer af Bosnien-Hercegovinas forfatning, idet man derved vil kunne skabe bedre og økonomisk mere holdbare institutionelle strukturer, øge respekten for menneskerettigheder og de grundlæggende rettigheder og fremme den europæiske integration.
- Landet skal fortsat arbejde på at tage fuldt ansvar for udarbejdelsen af politikker og beslutningstagningen.

Offentlig forvaltning

- Reformen af den offentlige forvaltning skal gennemføres, og det skal sikres, at den er langsigtet. Landet skal have større kapacitet til gradvis at afstemme sin lovgivning efter EU-retten og gennemføre den.

Retssystemet

- Strategien for udvikling af retsvæsenet skal gennemføres, der skal opbygges en uvildig, ansvarlig og effektiv dommerstand, som garanterer retsstaten og sikre borgerne lige adgang til domstolene, og det skal garanteres, at domstolene har det fornødne tekniske udstyr og finansielle ressourcer til at udføre deres arbejde effektivt og korrekt.

Menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal

- Den nationale lovgivning skal bringes i fuld overensstemmelse med den europæiske konvention om beskyttelse af menneskerettigheder.
- Mindretallene skal beskyttes i overensstemmelse med EU's og internationale standarder, den nationale strategi for roma-befolkningen og de sektorspecifikke handlingsplaner skal gennemføres, og der skal indhentes data, der kan danne solidt grundlag for udarbejdelsen af fremtidige strategier om social integration, handlingsplaner og evalueringen heraf.

Regionale anliggender og internationale forpligtelser

- Landet skal fremme regional dialog, stabilitet, gode naboskabsforbindelser og samarbejde.
- Aftalen med USA om betingelserne for overgivelse af personer til Den Internationale Straffedomstol, skal bringes i overensstemmelse med EU's overordnede principper, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i september 2002.

Økonomiske kriterier

- De offentlige finanser skal forbedres ved at mindske de offentlige udgifters andel af bruttonationalproduktet, omlægge udgifter til væksthæmmende sektorer og styrke kapaciteten til at lægge den økonomiske politik.
- Privatiseringsprocessen skal afsluttes og de tilbageblevne offentligt ejede virksomheder, som ikke kan sælges, skal afvikles.

- Den officielle økonomi skal styrkes ved at sænke socialbidragssatserne, omlægge pensionssystemet og fremme arbejdskraftens mobilitet i hele landet.
- Forsyningsnettet skal udredes, således at markedet for elektricitet, gas og telekommunikation gøres tilgængeligt for andre leverandører med henblik på at øge konkurrencen og sikre en effektiv tildeling af ressourcer.
- Der skal fortsat gennemføres reformer inden for områder som registrering af fast ejendom, håndhævelse af kontrakter, konkursprocedurer samt registrering, beskatning og godkendelse af virksomheder for at skabe et bedre erhvervs klima og fremme iværksætterier. Regler, som er indført af myndigheder på forskellige niveauer, og som overlapper hinanden, samt den dobbeltbeskatning af virksomheder, der forekommer mellem entiteterne, skal afskaffes.

Europæiske standarder

Det indre marked

Frie varebevægelser

- Der skal skabes kvalitetsinfrastruktur ved en tilpasning af lovgivningen inden for områder som standardisering, certificering, metrologi, akkreditering og overensstemmelsesvurdering til EU-retten og ved gennemførelsen af den nye og globale metodes direktiver og den gamle metodes direktiver.
- Der skal gøres yderligere fremskridt med at vedtage europæiske standarder og sætte skub i bestræbelserne på at blive fuldgældigt medlem af Den Europæiske Standardiseringsorganisation, Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering og Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation.
- Der skal etableres et markedsovervågningssystem i overensstemmelse med europæiske standarder.

Told og beskatning

- Told- og skattelovgivningen skal fortsat tilpasses til EU-retten, den administrative kapacitet til at gennemføre lovgivningen skal øges, og korrupsion, kriminalitet på tværs af grænserne og skatteunddragelse skal bekæmpes.
- Der skal være større og mere gennemsigtig udveksling af oplysninger inden for regionen og i forhold til EU for at gøre det lettere at håndhæve de foranstaltninger, der skal forhindre skatteundgåelse eller skatteunddragelse.

Konkurrence

- Statsstøtlovgivningen skal gennemføres, og den myndighed, der fører tilsyn med statsstøtte, skal gøres velfungerende.
- Der skal udarbejdes en komplet opgørelse over statsstøtte.

Offentlige indkøb

- Det skal sikres, at Bosnien-Hercegovinas regelkompleks om offentlige indkøb er i overensstemmelse med EU-retten, og at procedurerne for offentlige indkøb gennemføres korrekt.

Beskæftigelse og socialpolitik

- Inden for området psykisk sundhed skal der udvikles lokalt baserede tjenester som et alternativ til institutionsanbringelse, og det skal sikres, at der allokeres tilstrækkelige økonomiske midler til pleje af den psykiske sundhed.

Uddannelse og forskning

- Der skal træffes foranstaltninger til at forbedre uddannelsessystemet, herunder grundskoleuddannelsen, og til at skabe et moderne erhvervsuddannelsessystem.
- Der skal være større regionalt samarbejde om videregående uddannelse.

Statistikker

- Der skal udarbejdes pålidelige økonomiske statistikker og opbygges institutionel kapacitet til at indhente og offentliggøre grundliggende statistiske data, der er harmoniserede med EU's standarder, navnlig om nationalregnskaber, landbrug, makroøkonomi, erhvervsliv og sociale forhold, herunder uddannelse, arbejdsmarkedet og sundhed.
- Folketællingen skal gennemføres.

Sektorpolitikker

Industri og SMV

- Charteret for SMV skal gennemføres.
- Industripolitikken skal gennemføres.

Landbrug og fiskeri

- Den overordnede statslige landbrugsstrategi skal gennemføres i hele landet.
- Den statslige kapacitet til at koordinere og harmonisere politikken for landbrug, fødevarer og udvikling af landdistrikter skal styrkes yderligere, gennemførelsesmekanismerne skal forbedres, og tilpasningen til EU-retten skal øges.
- Arbejdet med at få vedtaget lovgivning inden for fødevarer sikkerhedssektoren og dyre- og plantesundhedssektoren, som er i overensstemmelse med EU-retten, skal fortsætte, og der skal udvikles et effektivt kontrolsystem.
- Det skal vurderes, om virksomheder i landbrugsfødevarerindustrien overholder EU's krav, og der skal iværksættes et program for moderniseringen af disse virksomheder.

Miljø

- Der skal fortsat ske en gradvis omsætning af EU-retten med særlig fokus på affaldshåndtering, vandkvalitet, luftkvalitet, naturbeskyttelse og integreret forureningsforebyggelse og -kontrol.
- De strategiske planer, herunder investeringsstrategier, skal gennemføres, og investeringer i miljøinfrastrukturer skal øges med særlig fokus på spildevandsopsamling og -rensning, drikkevandsforsyning og håndtering af fast affald.

- Miljøbeskyttelseskravene skal integreres i udarbejdelsen og gennemførelsen af de øvrige sektorpolitikker.

Transportpolitik

- Der skal skabes konkurrence inden for jernbanenet, inkl. oprettelse af jernbanetilsyns- og sikkerhedsorganer.
- Transportlovgivningen skal tilpasses yderligere til EU-retten om transport, navnlig med hensyn til tekniske og sikkerhedsmæssige standarder (herunder indførelse af digitale fartskrivere), sociale standarder og markedsliberalisering.
- De tilsagn, der blev givet som led i anden overgangsfase i aftalen om det fælles europæiske luftfartsområde, skal opfyldes.

Energi

- Reformen af energiforsyningsselskaberne skal gå hurtigere, navnlig i el- og gassektoren, entiteternes handlingsplaner for omstrukturering af elsektoren skal gennemføres, der skal udarbejdes og gennemføres ledsageplaner for reform af kulsektoren, der skal etableres en transmissionssystemoperatør og distributionssystemoperatører i gassektoren, og det nationale gasmarked skal udvikles.
- Der skal etableres et konsolideret system til regulering af el og gas, som kan omfatte andre energisektorer i overensstemmelse med energifællesskabstraktaten, og sideløbende hermed skal der tages stilling til spørgsmål vedrørende socialt dårligt stillede kunder.

Informationssamfund og medier

- Lovgivningen om offentlig radio- og tv-virksomhed skal gennemføres fuldt ud, og strukturreformen af offentlig radio- og tv-virksomhed skal afsluttes.
- Lovgivningen skal tilpasses til EU's rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og elektroniske tjenester, og den skal gennemføres.
- Lovgivningen skal tilpasses til den europæiske konvention om grænseoverskridende fjernsyn og direktivet om fjernsyn uden grænser.

Finanskontrol

- Retningslinjerne for offentlig intern finanskontrol og handlingsplanen herfor skal gennemføres.
- Den øverste revisionsinstitutions operationelle kapacitet og finansielle uafhængighed skal styrkes.
- Der skal udarbejdes procedurer og administrativ kapacitet til at sikre en effektiv beskyttelse af EU's finansielle interesser.

Justitsanliggender

Visum, grænsekontrol, asyl og migration

- Visum-, asyl- og migrationspolitikken skal gennemføres i overensstemmelse med EU-standarder.
- Grænsekontrollen skal forbedres med særlig vægt på grænseinfrastruktur og overvågning af den grønne grænse.

Hvidvaskning af penge

- Håndhævelsen af loven om bekæmpelse af hvidvaskning af penge skal forbedres.

Narkotika

- Håndhævelsesorganerne skal være tilstrækkeligt udstyret til at bekæmpe narkotikahandel. Der skal etableres et godt samarbejde både mellem agenturerne og på internationalt plan, således at man kan opnå væsentligt bedre resultater på området.

Politi

- Politireformen skal gennemføres fuldt ud.

Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

- Der skal opnås gode resultater i bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, alle former for ulovlig handel og terrorisme, og der skal sikres retsforfølgelse.

Beskyttelse af personoplysninger

- Den nationale lovgivning om beskyttelse af personoplysninger skal gennemføres i overensstemmelse med EU-retten, og det skal sikres, at der føres effektivt tilsyn med den, og at den håndhæves.

4. PROGRAMMERING

Fællesskabets bistand til landene på det vestlige Balkan inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen ydes ved hjælp af de eksisterende finansielle instrumenter, navnlig Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 (Ipa), og for så vidt angår programmer vedtaget inden 2007 ved hjælp af Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000 af 5. december 2000 (CARDS-forordningen)⁴. Finansieringsaftalen tjener som retsgrundlag for gennemførelsen af de konkrete programmer. Denne afgørelse får derfor ingen finansielle virkninger. Bosnien-Hercegovina vil have adgang til finansiering fra flerlandeprogrammer og horisontale programmer.

⁴ EFT L 306 af 7.12.2000, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2112/2005 (EUT L 344 af 27.12.2005, s. 23).

5. STØTTEBETINGELSER

Bistand til landene på det vestlige Balkan er betinget af, at landene gør tilstrækkelig fremskridt med at opfylde Københavnskriterierne og de specifikke prioriteter i dette europæiske partnerskab. Opfyldes disse betingelser ikke, kan Rådet træffe passende foranstaltninger på grundlag af artikel 21 i Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 eller i tilfælde af programmer iværksat inden 2007 på grundlag af artikel 5 i forordning (EF) nr. 2666/2000. Bistanden er ligeledes underlagt de betingelser, Rådet har fastlagt i sine konklusioner af 29. april 1997, bl.a. hvad angår modtagernes pligt til at gennemføre demokratiske, økonomiske og institutionelle reformer. Der er ligeledes særlige betingelser i de individuelle årlige programmer. Finansieringsafgørelser følges op af en finansieringsaftale, som undertegnes med Bosnien-Hercegovina.

6. TILSYN

Gennemførelsen af det europæiske partnerskab undersøges ved hjælp af de mekanismer, der er etableret som led i stabiliserings- og associeringsprocessen, især Kommissionens årlige statusrapporter.